

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W CHOCIANOWIE IM. ODKRYWCÓW POLSKIEJ MIEDZI
KLASA IV
PRZYRODA

I. INFORMACJE OGÓLNE

1/ Przedmiot: przyroda.

2/ Podstawa programowa:

Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej /Dz. U. z 2017r. poz. 59/

3/ Program: Jolanta Golanko: Tajemnice przyrody. Program nauczania przyrody w klasie 4 szkoły podstawowej.

Wydawca: Nowa Era Sp. z o.o.

4/ Podręczniki:

Maria Marko-Worłowska, Feliks Szlajfer, Joanna Stawarz: Tajemnice przyrody. Podręcznik do przyrody dla klasy czwartej szkoły podstawowej. Wydawca: Nowa Era Spółka z o.o.

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

II.1. OCENA NIEDOSTATECZNA: Uczeń :

- 1) braki jego w wiedzy są na tyle duże, iż nie roszą nadziei na usunięcie, nawet w dłuższym okresie i przy pomocy nauczyciela;
- 2) widoczny wyraźny brak zainteresowania przedmiotem;
- 3) uczeń nie zna podstawowych pojęć przyrodniczych; nie opanował w minimalnym stopniu zagadnień poruszanych na lekcji;
- 4) uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać poleceń wymagających zastosowania elementarnych pojęć i prostych umiejętności;
- 5) nie potrafi powtórzyć nawet fragmentów opracowywanego na lekcjach materiału;
- 6) nie rozumie prostych związków i zależności występujących w przyrodzie;
- 7) swoją postawą utrudnia a nawet uniemożliwia pracę innym;
- 8) odmawia wykonywania zadań realizowanych przez grupę lub poleconych przez nauczyciela.

II.2. OCENA DOPUSZCZAJĄCA: Uczeń

- 1) uczeń dysponuje niepełną, fragmentaryczną wiedzą określoną programem;
- 2) przy pomocy nauczyciela potrafi wyjaśnić proste pojęcia;
- 3) w minimalnym stopniu opanowuje zagadnienia omawiane na lekcjach; sporadycznie wykazuje się wybranymi wiadomościami z zakresu przyrody;
- 4) posiada poważne braki w obszarze wiedzy o przyrodzie, które można usunąć w dłuższym okresie;
- 5) uczeń przy pomocy nauczyciela lub kolegów wykonuje proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wymaganych w procesie uczenia się przyrody;
- 6) dostrzega związki pomiędzy przyrodą, gospodarką i kulturą;
- 7) opisuje środowiska geograficzne; rozróżnia podstawowe źródła informacji przyrodniczej; wymienia podstawowe metody poznawania przyrody;
- 8) jest biernym uczestnikiem zajęć, ale nie przeszkadza w ich prowadzeniu;
- 9) włącza się do pracy pod nadzorem nauczyciela;
- 10) przy dużej pomocy nauczyciela potrafi odtworzyć efekty pracy kolegów i odwzorować zaprezentowane przez innych elementy wiedzy.

II. 3. OCENA DOSTATECZNA: Uczeń

- 1) uczeń opanował podstawowe treści programowe pozwalające na rozumienie podstawowych, najważniejszych zagadnień omawianych na lekcjach;
- 2) wyciąga podstawowe wnioski;

- 3) w opracowaniach pisemnych popełnia błędy merytoryczne, które potrafi samodzielnie poprawić po uwagach nauczyciela;
- 4) postrzega całościowo rzeczywistość przyrodniczą;
- 5) dostrzega walory przyrodnicze najbliższej okolicy;
- 6) uczeń posiada kompetencje określone dla poziomu wymagań koniecznych, a ponadto: dysponuje podstawowymi umiejętnościami umożliwiającymi uzupełnienie braków w wiedzy niezbędnej do dalszego kształcenia;
- 7) potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji przyrodniczej;
- 8) potrafi przeprowadzić proste obserwacje wg instrukcji
- 9) orientuje się w terenie; potrafi wykonać proste zadania pisemne oparte o podręcznik lub inne źródła wiedzy;
- 10) współpracuje z grupą w realizacji zadania przy wsparciu nauczyciela lub kolegów;
- 11) w czasie lekcji wykazuje się aktywnością sporadyczną (pracuje bez zapału, ale nie przeszkadza innym).

II. 4. OCENA DOBRA: Uczeń

- 1) uczeń zna i rozumie większość zagadnień poruszanych na lekcji;
- 2) zna i rozumie większość pojęć;
- 3) prawidłowo posługuje się terminologią przyrodniczą; gromadzi wiedzę konieczną do opisywania zjawisk przyrody;
- 4) wyjaśnia procesy chemiczne, fizyczne i astronomiczne;
- 5) czyta i interpretuje mapy, wykresy i tabele;
- 6) dostrzega zależności pomiędzy czynnikami środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- 7) dobrze opanował wiedzę wymaganą programem (choć popełnia od czasu do czasu błędy);
- 8) powtarza i uogólnia to co usłyszał od nauczyciela lub przeczytał w podręczniku lub w innych źródłach informacji;
- 9) uczeń posiada umiejętności określone dla poziomu wymagań podstawowych, a ponadto potrafi umiejętnie wykorzystać zdobytą wiedzę do uzasadniania swojego stanowiska i argumentowania oceny zjawiska i jego wyników;
- 10) samodzielnie poszukuje zależności w przyrodzie;
- 11) formułuje pytania, problemy dotyczące zjawisk przyrodniczych w środowisku lokalnym i poszukuje ich rozwiązania z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji;
- 12) obserwuje procesy chemiczne i identyfikuje substancje chemiczne w otoczeniu; rozpoznaje z wykorzystaniem kluczy i zielników pospolite rośliny i zwierzęta;
- 13) potrafi pod kierunkiem nauczyciela przeprowadzić analizę wyników doświadczenia;
- 14) opracowuje na piśmie zagadnienia przyrodnicze wskazane przez nauczyciela;
- 15) czynnie uczestniczy w lekcji;
- 16) wykonuje polecenia nauczyciela;
- 17) jest aktywny na lekcji, chociaż nie jest pomysłodawcą;
- 18) realizuje chętnie cudze pomysły;
- 19) zadania powierzone przez grupę wykonuje samodzielnie;
- 20) pomaga innym;
- 21) nie przeszkadza w pracy nauczycielowi i kolegom.

II. 5. OCENA BARDZO DOBRA: Uczeń

- 1) opanował materiał przewidziany programem;
- 2) dysponuje wiedzą wykraczającą poza materiał podręcznikowy;
- 3) dostrzega zmienność, różnorodność i jedność rzeczywistości przyrodniczej;
- 4) zna i rozumie wszystkie pojęcia wprowadzone na zajęciach oraz potrafi się nimi posługiwać w różnych sytuacjach poznawczych; rozwiązuje dodatkowe zadania zlecone przez nauczyciela;
- 5) interpretuje nietypowe zjawiska przyrodnicze

- 6) uczeń posiada kompetencje określone dla poziomu wymagań podstawowych i rozszerzających, a ponadto: sprawnie i samodzielnie wykorzystuje w procesie uczenia się dostępne źródła wiedzy przyrodniczej;
- 7) potrafi korzystając ze wskazówek nauczyciela dotrzeć do dodatkowych źródeł informacji;
- 8) samodzielnie przeprowadza doświadczenia i obserwacje;
- 9) formułuje wnioski i poddaje je interpretacji;
- 10) samodzielnie rozwiązuje problemy rzeczywiste i hipotetyczne;
- 11) integruje wiedzę zdobytą ze źródeł różnego typu oraz potrafi ją wyrazić w wypowiedzi ustnej i pisemnej;
- 12) poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując zdobytą wiedzę ogólną; argumentuje swoje wypowiedzi;
- 13) ocenia zjawiska, procesy i fakty;
- 14) formułuje i przedstawia na forum publicznym(klasowym)własne opinie;
- 15) bierze czynny udział w dyskusjach;
- 16) podejmuje i wykonuje zadania o charakterze dobrowolnym;
- 17) bierze udział w konkursach;
- 18) wykazuje się aktywną postawą w klasie;
- 19) poproszony nie odmawia wykonania dodatkowych zadań;
- 20) aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę;
- 21) często wykazuje własną inicjatywę.

II. 6. OCENA CELUJĄCA: Uczeń

- 1) uczeń posiada wiedzę wykraczającą poza wymagania programowe i potwierdza ją w pracy lekcyjnej i poza lekcyjnej;
- 2) rozwija i dokumentuje własne zainteresowania przyrodnicze;
- 3) interesuje się nowymi osiągnięciami nauki dotyczącymi świata przyrodniczego;
- 4) dodatkowa wiedza jest osiągnięta poprzez samodzielne poszukiwania i przemyślenia;
- 5) posługuje się bogatym słownictwem fachowym;
- 6) systematycznie wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie literatury przyrodniczej;
- 7) posiada umiejętności określone dla poziomu wymagań podstawowych, rozszerzających i dopełniających , a ponadto : nie tylko potrafi korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela ale również samodzielnie potrafi zdobyć potrzebne informacje;
- 8) potrafi nie tylko rozumować w kategoriach przyrodniczych ale także powiązać problematykę przyrodniczą z zagadnieniami poznanymi na innych przedmiotach;
- 9) wyraża samodzielny stosunek do określonych zjawisk przyrodniczych;
- 10) udowadnia własną opinię używając odpowiedniej argumentacji;
- 11) interpretuje to co usłyszy lub przeczyta; proponuje nietypowe rozwiązania;
- 12) syntezuje szczegółowe informacje;
- 13) projektuje doświadczenia i prezentuje je;
- 14) jest autentycznie zainteresowany tym co dzieje się podczas lekcji i w pracy poza lekcyjnej;
- 15) podejmuje z własnej woli realizacji różnych zadań wykazując się inicjatywa i pomysłowością;
- 16) służy swoją wiedzą członkom grupy uczniowskiej;
- 17) współpracuje z nauczycielem w przygotowywaniu zajęć;
- 18) osiąga sukcesy w konkursach o tematyce przyrodniczo-ekologicznej;
- 19) podejmuje się opracowywania materiałów.

III. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

III.1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:

L.p.	Kod w e-dzienniku	Opis /przykłady/	Kolor wpisanej oceny
1.	S	sprawdzian /jest zapowiedziany z	czerwony

		<i>tygodniowym wyprzedzeniem, obejmuje zakres materiału z całego działu, trwa całą godzinę lekcyjną/</i>	
2.	K	<i>kartkówka /może być niezapowiedziana, obejmuje materiał z 3 ostatnich lekcji/</i>	zielony
3.	O	<i>odpowiedź ustna / uczeń zawsze jest przygotowany z trzech ostatnich tematów lekcji/</i>	czarny
4.	ZD	zadanie domowe	czarny
4.	PNL	praca na lekcji praca samodzielna ucznia, praca w parach, praca w grupie, karta pracy /np. <i>odczytywanie informacji z mapy, analiza wykresów, tabel z danymi statystycznymi, rysunków, wyciąganie wniosków/</i>	czarny
5	AKT	aktywność / np. trafność argumentowania, wnioskowania, umiejętność zajmowania wyraźnego stanowiska	czarny
6.	PD	<i>praca dodatkowa /np. realizacja projektów edukacyjnych, opracowanie referatu, pomocy multimedialnych na zadany temat, opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, praca na zajęciach pozalekcyjnych /</i>	czarny
7.	KON	uczestnictwo w konkursie	czarny
8.	PDL	przygotowanie do lekcji	czarny
9.	POP	poprawa oceny negatywnej	czarny

1.1. sprawdziany:

- przeprowadza się sprawdziany pisemne, których celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu wskazanego przez nauczyciela,
- uczeń jest informowany o planowanym sprawdzianie z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, co jest odnotowywane w e-dzienniku,
- sprawdzian jest oceniany w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WO,
- każdy sprawdzian poprzedza lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu,
- zadania ze sprawdzianu są przez nauczyciela poprawiane i omawiane po oddaniu prac

1.2. kartkówki:

- przeprowadzane są w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego dwóch, trzech ostatnich jednostek lekcyjnych,
- nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki,
- kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
- kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WO

1.3. odpowiedzi ustne:

- uczeń zawsze jest przygotowany do odpowiedzi ustnej z trzech ostatnich lekcji,
- udziela odpowiedzi na krótkie pytania nauczyciela,
- przy wystawieniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę wiedzę ucznia,
- odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny „ndst”

1.4. praca na lekcji (w grupach lub samodzielna):

- a) jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji,
- b) dotyczy m.in. samodzielnego wykonania krótkiej pracy na lekcji, rozwiązywania ćwiczeń dodatkowych w czasie lekcji, aktywnej pracy w grupach, pomocy koleżeńkiej na lekcji przy rozwiązaniu problemu,
- c) oceniając ją, nauczyciel bierze pod uwagę: wartość merytoryczną, dokładność wykonania polecenia, staranność i estetykę, w wypadku pracy w grupie stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia;

1.5. aktywność:

- a) częstego zgłaszania się na lekcji i udzielania poprawnych odpowiedzi
- b) aktywność ucznia nagradzana jest ocenami lub „plusami”; za pięć zgromadzonych „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, która zostaje wpisana do e-dziennika

1.6. prace dodatkowe:

- a) obejmują zrealizowane prace projektowe, programowe wykonane indywidualnie lub zespołowo (np. prezentacje multimedialne, plakaty, pomoce naukowe) podczas zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania geografiami
- b) oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.: wartość merytoryczną pracy, estetykę wykonania, wkład pracy ucznia, sposób prezentacji, oryginalność i pomysłowość pracy.

1.7. uczestnictwo w konkursie:

- a) udział w konkursie nagradzany jest oceną celującą, bardzo dobrą lub „plusem” w zależności od zajętego miejsca oraz poziomu pracy konkursowej

1.8. przygotowanie do lekcji:

- a) uczniowi przysługuje „nieprzygotowanie” (np) bez podania przyczyny z wyłączeniem zajęć, na których odbywają się zapowiedziane kartkówki i sprawdziany wg zasad:

2x w okresie /2 lekcje w tygodniu/. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie (np) na początku lekcji.

1x w okresie /1 lekcja w tygodniu/

Za „nieprzygotowanie” uznaje się brak przygotowania do odpowiedzi ustnej, brak materiałów ćwiczeniowych/zeszytu lub brak innych form przygotowania do lekcji wskazanych wcześniej przez nauczyciela, uczeń zgłasza nieprzygotowanie (np) na początku lekcji, za „nieprzygotowanie” uznaje się : brak przygotowania do odpowiedzi ustnej, brak zeszytu lub podręcznika

1.9. poprawa oceny negatywnej

- a) poprawie podlegają oceny niedostateczne i dopuszczające ze sprawdzianów, kartkówek, odpowiedzi ustnej,
- b) uczeń ma możliwość poprawy oceny ze sprawdzianów tylko raz,
- c) jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu ma obowiązek napisania go w terminie uzgodnionym z nauczycielem - nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności
- d) jeżeli uczeń nie pisał kartkówki, a wyraża chęć jej napisania, wówczas ma taką możliwość. Termin i formę zaliczenia ustala nauczyciel przedmiotu
- e) brak zaliczenia sprawdzianu (nieobecność ucznia) nauczyciel oznacza, wpisując w rubrykę ocen „nb”. Po upływie dwóch tygodni, od pojawienia się takiego wpisu w dzienniku lub powrotu ucznia po dłuższej nieobecności do szkoły, nauczyciel wpisuje w miejsce „nb” ocenę. Jeśli uczeń nie zaliczył sprawdzianu w ustalonym terminie pisze go na najbliższej lekcji.

III.2. W każdym okresie roku szkolnego uczeń powinien otrzymać minimum 5 ocen /2 godz. w tygodniu/, 4 oceny / 1 godz. w tygodniu/.

III.3. Przy ocenianiu prac pisemnych dopuszcza się stosowanie „+” i „-” według następującego przelicznika procentowego:

- 1) 0 - 29% niedostateczny
- 2) 30% - 35% dopuszczający (-)
- 3) 36% - 42% dopuszczający

- 4) 43 % - 49% dopuszczający (+)
- 5) 50% - 55% dostateczny (-)
- 6) 56% - 62% dostateczny
- 7) 63% - 69% dostateczny (+)
- 8) 70% - 75% dobry (-)
- 9) 76% - 82% dobry
- 10) 83% - 89% dobry (+)
- 11) 90% - 93% bardzo dobry (-)
- 12) 94% - 96% bardzo dobry
- 13) 97% - 99% bardzo dobry (+)
- 14) 100% - celujący

III.4. Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów z dostosowaniem wymagań, dla których indywidualizowane są kryteria oceniania, zachowana zostaje w/w skala ocen, a nauczyciel ma obowiązek dostosowania treści sprawdzianów i innych prac pisemnych do możliwości ucznia.

III.5. Zasady i formy sprawdzania zadań domowych:

- a) zasady: zadania domowe są pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji
- b) formy: pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszytach, zeszytach ćwiczeń lub w formie zleconej przez nauczyciela.
- c) w klasach V-VIII w ramach oceniania bieżącego nauczyciel może zadać uczniowi pisemną lub praktyczno-techniczną pracę domową do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny

IV. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Poprawie podlegają oceny niedostateczne i dopuszczające ze sprawdzianów, testów, prac klasowych; z kartkówki, zadań domowych, odpowiedzi ustnej – jeżeli uczeń wyraża chęć poprawy. Termin i formę poprawy ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.
2. Uczeń ma możliwość poprawy każdej oceny niedostatecznej i dopuszczającej tylko raz.
3. Jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną z zadania domowego /np. ze względu na brak zadania lub wykonał je w całości nieprawidłowo/ - powinien uzupełnić braki na następną lekcję.
4. Uczeń informuje wówczas nauczyciela o tym, że odrobił lub poprawił zadanie; jeżeli nie zgłosi tego faktu nauczycielowi i nie dotrzyma terminu, wówczas ocena nie podlega poprawie.
5. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu, ma obowiązek napisania go w terminie uzgodnionym z nauczycielem - nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności.
6. Jeżeli uczeń nie pisał kartkówki, a wyraża chęć jej napisania, wówczas ma taką możliwość, termin i formę zaliczenia ustala nauczyciel przedmiotu.

V. KRYTERIA WYSTAWIANIA OCENY PO I OKRESIE ORAZ NA KONIEC ROKU SZKOLNEGO

1. Klasyfikacja śródroczna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
2. Zgodnie z zapisami WO nauczyciele i wychowawcy na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:
 - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z PRZYRODY,
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej,
 - 4) trybie odwoływania od wystawionej oceny klasyfikacyjnej.

3. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania wiedzy i umiejętności z poszczególnych działów przyrodniczych w oparciu o cząstkowe oceny.

- 1) kryteria wystawienia oceny klasyfikacyjnej są zgodne z WO.
- 2) ocena śródroczna i roczna nie jest średnią ocen cząstkowych.

VI. SPOSÓB INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O POSTĘPACH W NAUCE LUB ICH BRAKU

1. Uczniowie informowani są o ocenach na bieżąco, w sposób jawny.
2. Ocena wpisana zostaje do e-dziennika. Kolorem czerwonym wpisana jest ocena ze sprawdzianu, kolorem zielonym z kartkówek, kolorem czarnym pozostałe oceny.
3. Nauczyciel umieszcza na sprawdzianie opis do oceny.
4. Rodzice otrzymują informacje o postępach w nauce dziecka za pośrednictwem e-dziennika, podczas konsultacji, zebrań z rodzicami i indywidualnych rozmów.

VII. ZASADY WGLĄDU UCZNIÓW, RODZICÓW /PRAWNYCH OPIEKUNÓW DO PRAC PISEMNYCH, ZASADY PRZECHOWYWANIA PRAC

1. Uzyskane przez ucznia oceny prac pisemnych są jawne.
2. Każda ocena z ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia podlega wpisaniu do dziennika elektronicznego
3. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy.
4. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczniów otrzymuje do wglądu na lekcji, sprawdziany podlegają dokładnemu omówieniu i poprawie. Oceny wpisywane są do dziennika elektronicznego oraz do zeszytu ucznia. Oceny ze sprawdzianów, testów, diagnoz przedmiotowych wpisywane są do dziennika kolorem czerwonym, oceny z kartkówek wpisywane są kolorem zielonym, oceny z pozostałych form wpisywane są kolorem czarnym.
5. Wszystkie oceny z pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia uzasadniane są pisemnie. Nauczyciel przekazuje uczniowi recenzję pracy zawierającą informacje o dobrze opanowanej wiedzy lub sprawdzanej umiejętności, brakach oraz przekazuje zalecenia do poprawy.
6. Kartkówki i inne prace pisemne uczniów zabiera do domu, sprawdziany /testy/ nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego, do 31.08
7. Rodzice mają wgląd do sprawdzianu dziecka w czasie zebrań, indywidualnych konsultacji lub w innym terminie po wcześniejszym ustaleniu z nauczycielem.
8. Uczeń/ rodzic/ prawny opiekun może wykonać zdjęcie swojej pracy w obecności nauczyciela.

VIII. ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI W KLASIE IV

I. Sposoby poznawania przyrody. Uczeń:

- 1) opisuje sposoby poznawania przyrody, podaje różnice między eksperymentem, doświadczeniem a obserwacją;
- 2) podaje nazwy przyrządów stosowanych w poznawaniu przyrody, określa ich przeznaczenie (lupa, kompas, taśma miernicza);
- 3) podaje przykłady wykorzystania zmysłów do prowadzenia obserwacji przyrodniczych;
- 4) stosuje zasady bezpieczeństwa podczas obserwacji i doświadczeń przyrodniczych;
- 5) wymienia różne źródła wiedzy o przyrodzie;

6) korzysta z różnych źródeł wiedzy o przyrodzie.

II. Orientacja w terenie. Uczeń:

- 1) opisuje przebieg linii widnokręgu, wymienia nazwy kierunków głównych;
- 2) wyznacza kierunki główne za pomocą kompasu oraz kierunek północny za pomocą gnomonu i wskazuje je w terenie;
- 3) podaje różnice między planem a mapą;
- 4) rysuje plan różnych przedmiotów;
- 5) wykonuje i opisuje szkic okolicy szkoły;
- 6) odczytuje informacje z planu i mapy posługując się legendą;
- 7) wskazuje na planie i mapie miejsce obserwacji i obiekty w najbliższym otoczeniu szkoły;
- 8) korzysta z planu i mapy wielkoskalowej podczas planowania wycieczki;
- 9) wyjaśnia zależność między wysokością Słońca a długością i kierunkiem cienia;
- 10) opisuje zmiany w położeniu Słońca nad widnokręgiem w ciągu doby i w ciągu roku;
- 11) wskazuje w terenie oraz na schemacie (lub horyzontarium) miejsca wschodu, zachodu i górowania Słońca w ciągu dnia i w różnych porach roku.

III. Pogoda, składniki pogody, obserwacje pogody. Uczeń:

- 1) wymienia składniki pogody i podaje nazwy przyrządów służących do ich pomiaru (temperatura powietrza, zachmurzenie, opady i osady atmosferyczne, ciśnienie atmosferyczne, kierunek wiatru);
- 2) odczytuje wartości pomiaru składników pogody stosując właściwe jednostki;
- 3) prowadzi obserwacje składników pogody, zapisuje i analizuje ich wyniki oraz dostrzega zależności;
- 4) podaje przykłady opadów i osadów atmosferycznych oraz wskazuje ich stan skupienia;
- 5) podaje przykłady zastosowania termometru w różnych sytuacjach życia codziennego;
- 6) nazywa zjawiska pogodowe: burza, tęcza, deszcze nawalne, huragan, zawieja śnieżna i opisuje ich następstwa;
- 7) opisuje zasady bezpiecznego zachowania się podczas występowania niebezpiecznych zjawisk pogodowych (burzy, huraganu, zamieci śnieżnej);
- 8) opisuje i porównuje cechy pogody w różnych porach roku.

IV. Ja i moje ciało. Uczeń:

- 1) wymienia układy budujące organizm człowieka: układ kostny, oddechowy, pokarmowy, krwionośny, rozrodczy, nerwowy i podaje ich podstawowe funkcje;
- 2) wskazuje na planszy, modelu i własnym ciele układy budujące organizm człowieka oraz narządy zmysłów;
- 3) opisuje zmiany zachodzące w organizmach podczas dojrzewania płciowego;
- 4) wymienia podstawowe zasady ochrony zmysłów wzroku i słuchu;
- 5) bada współdziałanie zmysłu smaku i węchu;
- 6) opisuje podstawowe zasady dbałości o ciało i otoczenie.

V. Ja i moje otoczenie. Uczeń:

- 1) proponuje rodzaje wypoczynku i określa zasady bezpieczeństwa z nimi związane;
- 2) opisuje drogi wnikania czynników chorobotwórczych do organizmu człowieka, opisuje sposoby zapobiegania chorobom;
- 3) podaje przykłady przedmiotów wykonanych z substancji sprężystych, kruchych i plastycznych i uzasadnia ich zastosowanie w przedmiotach codziennego użytku;
- 4) interpretuje oznaczenia substancji szkodliwych dla zdrowia: drażniących, trujących, żrących i wybuchowych;
- 5) podaje zasady zachowania się i udzielania pierwszej pomocy w wypadku ugryzienia, użądlenia, oraz spożycia lub kontaktu z roślinami trującymi;
- 6) rozpoznaje rośliny trujące oraz zwierzęta jadowite i inne stanowiące zagrożenie dla życia i zdrowia;

- 7) prezentuje podstawowe zasady opatrywania uszkodzeń skóry;
- 8) wyjaśnia, co to są uzależnienia, podaje ich przykłady i opisuje konsekwencje; uzasadnia, dlaczego nie należy przyjmować używek i środków energetyzujących oraz zbyt długo korzystać z telefonów komórkowych;
- 9) odszukuje na opakowaniach oznaczenia substancji szkodliwych dla zdrowia: drażniących, trujących, żrących i wybuchowych i wyjaśnia ich znaczenie;
- 10) opisuje zasady zdrowego stylu życia (w tym zdrowego odżywiania się).

VI. Środowisko przyrodnicze najbliższej okolicy. Uczeń:

- 1) rozpoznaje składniki przyrody ożywionej i nieożywionej w najbliższej okolicy szkoły;
- 2) rozpoznaje główne formy ukształtowania powierzchni w najbliższej okolicy szkoły i miejsca zamieszkania;
- 3) tworzy model pagórka i doliny rzecznej oraz wskazuje ich elementy;
- 4) rozpoznaje skały występujące w okolicy swojego miejsca zamieszkania;
- 5) rozróżnia wody stojące i płynące, podaje ich nazwy oraz wskazuje naturalne i sztuczne zbiorniki wodne;
- 6) wymienia i opisuje czynniki warunkujące życie na lądzie oraz przystosowania organizmów do życia;
- 7) rozpoznaje i nazywa pospolite organizmy występujące w najbliższej okolicy szkoły;
- 8) podaje nazwy warstw lasu, porównuje warunki abiotyczne w nich panujące; rozpoznaje podstawowe gatunki roślin i zwierząt żyjących w lesie oraz przyporządkowuje je do odpowiednich warstw lasu; wymienia zasady właściwego zachowania się w lesie;
- 9) odróżnia organizmy samożywne i cudzożywne, podaje podstawowe różnice w sposobie ich odżywiania się, wskazuje przystosowania w budowie organizmów do zdobywania pokarmu;
- 10) rozpoznaje pospolite grzyby jadalne i trujące, opisuje znaczenie grzybów w przyrodzie i życiu człowieka;
- 11) obserwuje i podaje nazwy typowych organizmów łąki i pola uprawnego, podaje ich znaczenie dla człowieka;
- 12) określa warunki życia w wodzie (nasłonecznienie, zawartość tlenu, opór wody) i wskazuje przystosowania organizmów (np. ryby) do środowiska życia;
- 13) rozpoznaje i nazywa organizmy żyjące w wodzie.

VII. Środowisko antropogeniczne i krajobraz najbliższej okolicy szkoły. Uczeń:

- 1) wskazuje w terenie składniki środowiska antropogenicznego w najbliższej okolicy;
- 2) rozpoznaje w terenie i nazywa składniki środowiska antropogenicznego i określa ich funkcje;
- 3) określa zależności między składnikami środowiska przyrodniczego i antropogenicznego;
- 4) charakteryzuje współczesny krajobraz najbliższej okolicy;
- 5) opisuje dawny krajobraz najbliższej okolicy, np. na podstawie opowiadań rodzinnych, starych fotografii;
- 6) ocenia zmiany zagospodarowania terenu wpływające na wygląd krajobrazu najbliższej okolicy;
- 7) wyjaśnia pochodzenie nazwy własnej miejscowości;
- 8) wskazuje miejsca występowania obszarów chronionych, pomników przyrody, obiektów zabytkowych w najbliższej okolicy, uzasadnia potrzebę ich ochrony;
- 9) ocenia krajobraz pod względem jego piękna oraz dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego „małej ojczyzny”.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Decyzja nauczyciela w sprawie oceniania jest ostateczna.
2. Wszelkie sprawy nieuregulowane w niniejszym dokumencie reguluje Statut Szkoły Podstawowej im. Odkrywców Polskiej Miedzi w Chocianowie, dział VI, rozdział 1- 9
3. Przedmiotowe Ocenianie jest udostępnione do wglądu na stronie www.spchocianow.pl w zakładce „ Uczniowie“ – „Przedmiotowe Ocenianie“.
4. Wszystkie zmiany w dokumencie muszą być przedstawione do wglądu dyrekcji, uczniom i rodzicom.

Opracowanie: Wiesława Chuda, nauczyciel przedmiotu